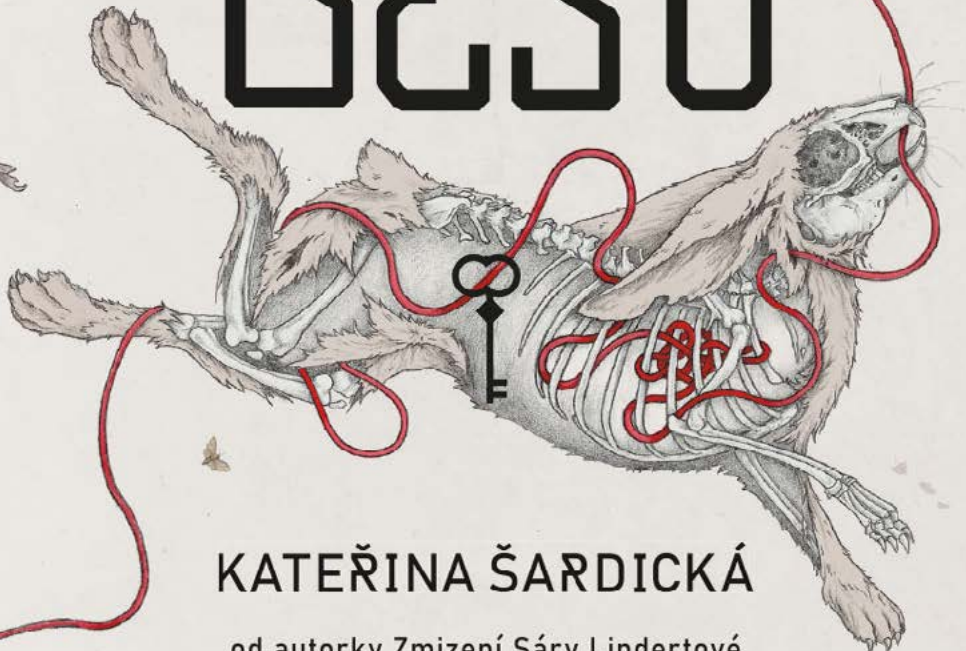

A detailed illustration of a dog skeleton lying on its back. A red ribbon is intricately tied around the ribcage and extends upwards towards the mouth. A black key is positioned vertically in the center of the ribcage. The background is white with scattered illustrations of various moths and butterflies, some near a branch with red berries in the top left corner.

NOCI BĚSŮ

KATEŘINA ŠARDICKÁ

od autorky Zmizení Sáry Lindertové

FRAGMENT

Noci běsů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Kateřina Šardická
Noci běsů

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

NOCI BĚSŮ

KATEŘINA ŠARDICKÁ

FRAGMENT

„Člověk, který nemůže usnout,
je tou nejosamělejší lidskou bytostí vůbec.“

Stephen King – Nespavost

Text © Kateřina Šardická, 2020

Cover & Illustrations © Štěpánka Coufalová, 2020

ISBN tištěné verze 978-80-253-4819-2

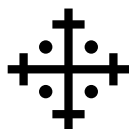
ISBN e-knihy 978-80-253-4906-9 (1. zveřejnění, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-253-4907-6 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-253-4908-3 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)

*Věnováno Anně a Janovi, mým prarodičům,
z nichž jeden z nich ve mně probudil lásku k příběhům
a druhý ji celá léta podporoval.
A stejně tak každému, kdo se před usnutím
bojí podívat pod postel.*

NOC PŘEDEŠLÁ

Byla to zima, o níž se později vyprávělo. Zima, která přišla tak prudce a nečekaně, že neměli šanci se na ni dostatečně připravit. Nebyl to však mráz a chlad, co se lidem vrylo do paměti. Ale dvanáct nocí na přelomu toho roku, jež změnily úplně všechno.

Padl soumrak a Dora Lautnerová musela svou tvář tisknout na okýnko, aby vůbec mohla vyhlížet ven na ubíhající krajinu. Když pak vlak vjel do tak syté tmy, že to působilo, jako by opustil zemi a řítíl se prázdňem, odvrátila obličej stranou a zadívala se do kupé.

Ve starém motoráku kromě ní a průvodčího nikdo neseděl. Hnědý kožený potah na sedačkách byl otrhaný a dveře pořádně nedovíraly. Po jednokolejce uháněla v jednom z vozů z řady 801, které se kdysi hojně využívaly jako hnací vozy na regionálních tratích s menším počtem cestujících. Zůstával jí stát rozum nad tím, že tady ještě pořád staré soupravy jezdily. U trati strávila značnou část dětství, když chodívala na prázdniny ke strýčkovi na horní konec údolí, a už tenkrát jí vyprávěl o tom, jak je nahradí docela nové vlaky. Ale tady se málokdy něco změnilo, takže ji to nakonec nepřekvapovalo. I většina obyvatel zde pevně zapustila

kořeny a s vesnicí srostla natolik, že nedokázala odejít. Co tu jednou narostlo, to tu taky jednoho dne zemřelo.

Ale byla ráda, že vůbec něco jelo. Vlak sem zajížděl jen třikrát denně ze setrvačnosti. Kdysi dávno tudy vedla zásobovací trať pro dopravní vlaky přes hory k hranicím. Ta se ale dávno nevyužívala a bylo jen otázkou času, než stanici zavřou definitivně.

Dora se často přistihla, jak v myšlenkách celou vesnicí opovrhuje. Nesnášela je za to, co jí udělali. Z hloubi duše jimi pohrdala. Jenže jak rychle se jí tyhle pocity zmocňovaly, stejně rychle je zase potlačovala. Vesnice byla její rodina. Byla to jediné, co měla.

Vracela se domů ze školy. Vyučování bylo kvůli začínajícím zimním prázdninám o něco kratší, ale zdržel ji nákup ve městě.

Nechala se kolébat. Cítila na sobě pohled průvodčího od chvíle, kdy ve vlaku zůstali sami dva. Hlavně žádný oční kontakt. Nechce si s ním povídat.

„Konečná,“ oznámil najednou – ty dvě hodiny cesty utekly nezvykle rychle.

Říkal to pokaždé stejně, tím odosobněným definitivním hlasem. *Konečná*. Dál nic.

Zastávka se nacházela uprostřed ničeho. Nádražní budovu srovnali se zemí hned po válce. Dora vystoupila a vykročila podél Černého lesa směrem k vesnici.

Neměla zimu ráda a tady, v tomhle kraji, byla zima pořád. Nebo alespoň v zimě zima a v létě chladno. Nic pro ni. Nevídné počasí jen umocňovalo pocit, že se vrací na pokraj samotného pekla.

Brodila se sněhem přes pole na sever. Zнала cestu poslepu. I přes zimu, ztuhlé končetiny a hlad odmítala polevit. Kdyby se zastavila, nenašla by sílu jít dál. Právě teď si přála, aby se na tomhle bohy zapomenutém místě, do tohohle kousku pustiny mimo civilizaci, nikdy nenarodila.

Po nekonečných minutách spatřila mezi stromy jejich dům. Vlastně by podle zjevu málokoho napadlo, že uvnitř ještě někdo bydlí. Nikdy neměli moc peněz, ale od té doby, co zůstali sami, všechno chátalo mnohem rychleji. Jako pokaždé, když se vracela zpátky, se jí zmocnila nepříjemná nervozita. Ve městě ji nikdo neznal, mohla být kýmkoliv. Ale tady věděli všichni všechno.

Dorazila domů rovnou k večeři. Z kuchyně se ozývalo cinkání talířů.

„Kde si celý den?“

Nebyl by to tatínek, aby ji nekáral hned mezi dveřmi. Nakoukl do před síně jen na tak dlouho, aby ji sjezl očima od hlavy až k patě.

„Promiň.“

„Do kuchyně, dělej.“

Dora si odložila v před síni věci a poslechla. Její mladší bratři zrovna prostírali stůl, dědeček seděl v křesle pod oknem a podřimoval. Kuchyně byla malá a stísněná. Vyhrnula si rukávy blůzky, aby se neumazala. Zpod rukávů jí na obou předloktích vylezla tetování tradičních symbolů ochrany. Polévka na kamnech probublávala. Vytáhla z kredence krupici, vejce a mléko. Dala se do výroby noků, stejných jako dělávala maminka. Vůně polévky jí připomněla dětství. Nořila lžičku se syrovým těstem do vroucí vody a toužila se vrátit zpátky. Do doby, kdy byla maminka naživu, nebo kdy ještě měla kamarády. Kdy si o ní celá vesnice nemyslela, že je blázen.

Před dvanácti lety zmizely čtyři děti. Dora Lautnerová byla to páté dítě, co nezmizelo. To, co mělo postýlku uprostřed. To, co dlouhé roky poté ze sebe nedokázalo dostat ani slovo a vypovědět, co se ostatním stalo.

„Už?“

Příchod tatínka zpátky do kuchyně ji vytrhl z přemýšlení. Polekala se, protože ho neslyšela přicházet. Od úrazu v dětství byla hluchá na jedno ucho. Když na ni někdo mluvil z levé strany, měla problém mu rozumět. Nesměla však svůj úraz nikdy používat jako omluvu. Bez odpovědi vypla plamen pod hrncem a popadla dvě utěrky, aby horkou polévku přenesla na stůl. Její bratři, dvojčata, způsobně seděli vedle sebe a nedočkavě jídlo vyhlíželi.

„Dědo, pojdte si sednout, večere.“

Udržovali po generace zažitý zvyk, že starším se z úcty vyká, dokonce i rodinným příslušníkům. Naklonila se k němu, aby mu pomohla vstát. Byl celý scvrklý a vetchý, sotva se na nohou držel. Křečovitě svíral Doře záěstí a zarýval do něj svoje žluté dlouhé špinavé nehty. Pokoušela se zadržet dech, aby necítila, jak dědeček zapáchá – zatuchlinou a nemocí. Styděla se sama před sebou, že se jí hnusí.

Namáhavě zasedl ke stolu, tatínek už čekal v jeho čele. Místo po jeho pravici bylo prázdné. Patřilo mamince a nikdo si na její židli nesměl dělat nárok. Dora vzala naběračku a začala rozdělovat do talířů porce. Ostatní ji mlčky pozorovali. Poté, co se taky usadila, chytli se za ruce a společně odříkali modlitbu.

Tatínek začal jíst jako první. Když spolkl sousto a nic nenamítal, začali jíst i ostatní. Byl hlava rodiny, všechno se odjakživa přizpůsobovalo jemu. Během jídla nemluvili, kuchyní se tak jen rozléhalo cinkání příborů o talíř.

Po jídle Dora zase poslušně sklídila ze stolu, umyla nádobí a schovala zbytek polévky na chladnou chodbu. Její bratři se mezi tím vykoukali a připravili ke spánku. Domluvila se s tatínkem, že jim dnes přečte pohádku a uloží je. Doufala, že se tak vyhne tomu, aby musela pomáhat s omýváním dědy. Tatínek nic nenamítal, ale z jeho pohledu poznala, že zítra tolik štěstí mít nebude.

Dvojčata ležela v postýlkách, peřiny natažené až ke krku. Dora sáhla po pohádkové knížce a dala se do čtení tam, kde předešlý večer skončila. Nevěnovala příběhu mnoho pozornosti, myšlenkami se toulala jinde, ale bratrům to zřejmě nevadilo.

„Ještě jednu,“ žadonil Oleg.

„Pro dnešek stačilo, je pozdě.“

Odložila knihu na noční stolek mezi postýlkami. Oleg i Anton jednotně vystrčili ruce zpod peřiny.

„Ulehnu, usnu a probudím se, neboť síly zla na mne nemohou,“ šeptala, zatímco prsty obtahovala tetování na jejich rukách. Všechny děti ve vesnici okolo pěti let podstupovaly rituál tetování. Měla ochrannou povahu. Odháněla všechno zlé.

„V této noci a v této chvíli, voláme starodávné síly,“ opakovali všichni tři společně. „Ochraň nás ve svitu měsíce od moci zlé *nočnice*.“ Dokončili modlitbu přiložením zkříženého ukazováčku s prostředníčkem nejdřív k čelu a poté ke rtům.

„Sladké sny,“ popřála jim.

Na prahu dveří se ještě ujistila, že jsou oba řádně přikrytí, a tiše za sebou zavřela. Rychle se umyla a zamířila také spát. Když ulehla do postele, lampa v jejím pokoji zůstala svítit.

Usínání jí trvalo dlouho. Až po hodině převalování začala upadat do spánku. Myslí bloudila někde mezi sněním a vědomím, když se jí někdo dotkl.

„*Dorko!*“

S trhnutím se probrala a posadila se na posteli. Ke tváři, kde ještě před chvílí cítila cizí dotek, si přitiskla dlaň.

„Astrid...?“ zašeptala do prázdného pokoje.

Měla pocit, jako by její kamarádka právě odešla z pokoje a zavřela za sebou dveře. Nepochybovala, že ji ve snu navštívila ona. Vyzařovala kolem sebe podivnou a nezaměnitelnou auru.

Byla to její nejbližší přítelkyně. Dokud před dvanácti lety s ostatními beze stopy nezmizela.

Dora se za sedmnáct let, co byla na světě, naučila jedno základní pravidlo – jejich vesnici netvořily nějaké územní plány a zdi, ale lidé samotní. Na jedné straně je od zbytku světa oddělovaly hory, na té druhé se údolím proháněla řeka a po jejím proudu se dalo dojít k několika menším vesnicím a osadám. Byla to jinými slovy, slovy, za které by ji tatínek minimálně vyhuboval, díra. Maličko se zastyděla sama před sebou, když na to pomyslela. Příhodnější název ji však nenapadl. Poloha daleko od měst nemohla za to, že se sem pokrok nedostal, mohli za to zdejší lidé.

Tatínek ji učil, aby nevybočovala, aby se zařídila podle toho, co chtěla vesnice. Přizpůsobila se. S čím se však nikdy nevypořádala, byla zaslepenost místních. Nenapadl ji lepší výraz. Události na hřbitově z toho rána ji o tom přesvědčily.

Jednou týdně chodila k tetě Hattlerové, maminkčině starší sestře. Dělala to tajně tatínkovi za zády – neměl ji příliš rád a od maminkčiny smrti se od ní úplně distancoval. Zakazoval Doře, aby se s ní stýkala. Občas jí s něčím vypomohla a pravidelně spolu chodily každý měsíc na hřbitov uctít mrtvé. Měla tetu upřímně ráda. V něčem jí připomínala maminku a trochu ji nahrazovala ve dnech, kdy se Dora cítila nejosamělejší. Nejraději však na ní měla, že se na ni nikdy nezlobila za to, co se stalo. Nikdy jí nedala najevo, že by ji obviňovala z toho, že se její syn ztratil, a ona ne. Pokaždé, když tetu navštívila, se jí stáhl žaludek provinilostí vůči tatínkovi, že mu lže, ale i vůči tetě, že se bojí, aby ji s ní někdo neviděl a tatínkovi o tom neřekl.

Dva dny před zimním slunovratem, *kračunem*, jak mu místní říkali, se s tetou vydala na hřbitov. Blížil se čas v roce, kdy se podle místních stírala hranice mezi světem živých a mrtvých a mezi lidmi tak přichází jak blahovolní předkové, tak zlovolní mrtví. Bylo zvykem mrtvým proto vzdát patřičnou úctu.

Už když prošly brankou, zmocnil se Dory nepříjemný pocit. Hned za rohem se totiž mezi náhrobky vynořila početná skupina lidí – semknutí u sebe jako stádo stáli Forethovi. Patřili k chudším obyvatelům vesnice, i když se pan Foreth dřel ve dvou pracích od rána do večera. Měli spoustu dětí, všechny do jednoho velmi blede a tiché. *Neduživá chudátka*, říkalo se o nich. Každý den je matka Forethová hnala do kaple jako houf malých kuřat. Pár kroků od nich stála bába Koberová, největší klepna ve vsi. Disponovala neuvěřitelně dobrým sluchem, ostřížím zrakem a darem být všude tam, kde se něco děje. Vypadalo to, že mezi sebou mají nějaký konflikt.

I teta Hattlerová si nezvyklého hloučku všimla a snažila se Doru stáhnout opačným směrem, dřív než si jich někdo všimne, ale to už je Koberová zahlédla a začala na ně volat.

„Paní Hattlerová, dobrý poledňa!“

Velmi neochotně změnily směr a připojily se k nim. Na hřbitově foukal ledový vítr, přesto příchod zdravotní sestry Valerije Hattlerové způsobil, že se prudce ochladilo ještě víc.

„Dobrý,“ pokynula všem.

Dora jen neurčitě přikývla na pozdrav nejstarším dětem, se kterými se znala ze školy.

„Zrovna se tu bavíme o tem, že je to jako včera, kdy došlo k tej tragédii,“ zaskvětila je Koberová do situace. „To už je dvanáct roků, kam ten čas utekl? Jako by to bylo včera, úplně ju vidím před očima, taková malá copatá rozárka, jak běhala po dvorku.“

Trefila se zjevně do bolavého místa. Paní Forethová sklopila hlavu a přitiskla k sobě dvě nejmladší děti o něco naléhavěji.

Pan Foreth už neskrýval své podráždění. „Ano, času se podřizujeme bohužel všichni stejně.“

„Taková malá drobotina to byla,“ povzdychla si Koberová. „Hrozná tragédie, hrozná.“

„Modlíme se za sestřičku každý den,“ ozvalo se jedno z dětí.

„Tím ju zpátky nevrátíte,“ odušila bába Koberová ledově a obrátila se k Dořině tetě. „Jdete zapálit svíčku za vašeho kluka?“

„Ne, my jsme Toma, na rozdíl od někoho, nepohřbili.“

Forethová tlumeně vydechla a rychle se pokřižovala.

„Není snad potřeba se v tom zasej přehrabovat,“ skyl Foreth skrz zuby. „Vyříkali sme si to tenkrát –“

„Je mi vás líto,“ přerušila ho teta Hattlerová. „Pohřbili jste vlastní dítě, zlomili jste nad ním hůl!“

„Mlč!“ obořila se na ni Forethová. „Takto před mýma děčkama nemluv! Ty nevíš – nic nevíš – nevíš, jaké to bylo!“

„Já že nevím? Jak to můžeš říct? Můj syn zmizel taky, vzpomínáš? Můj jediný chlapec!“

Oběma ženám se do očí nahrnuly slzy. Dora by nejraději utekla nebo se na místě propadla do země.

„Je to dvanáct roků, Valerije. Bez jedinej stopy! Ty si popírej, jak chceš, ale nemožeš se věčně vzpírat temu, že naše děcka dávno um–“

„NE.“

Teta Hattlerová vypadala, že každou chvíli po Forethových skočích a někoho z nich vztekem udeří.

„Sou rány, co bolí aj po rokách,“ vstoupila do hádky bába Koberová.

„Vy buďte zticha, Koberová, je to vaše vina,“ otočila na ni svou zlost teta. „Sama ste tu hádku vyprovokovala.“

Bába Koberová však uměla zdatně předstírat. „Já? O čem to, děvenko, mluvíš?“

„Jistě, nevinná, jako vždy. Je mi z vás zle. Pojd', Dorko.“

Zbytek toho rána teta sotva promluvila. Dora se s ní spěšně rozloučila a vydala se do vesnice na nákupy, které měla obstarat.

Vyšla z pekárny s pecnem čerstvého chleba a jako pokaždé se na malý okamžik zastavila. U radnice místní chlapci už od časného rána svázeli dřevo na vysokou hromadu, která se během oslav *kračunu* zapálí. Vypadalo to, že letos bude zase o něco vyšší. Zahleděla se před sebe. Události před dvanácti lety připomínal pouze maličký pomníček pod dubem na návsi, kam kameník vytesal jména zmizelých dětí. Spoustu let se mu vyhýbala, ačkoliv pohledem zavadila téměř pokaždé. Snad za to mohl živý sen z předešlé noci, že se tentokrát přinutila přijít až k němu.

Sonja Forethová. Tom Hattler. Astrid a Max Mahlerovi. Její kamarádi, jediní čtyři přátelé, které měla. A o všechny přišla v jeden okamžik. Byla to dávno zasunutá vzpomínka. Tak dlouho se ji snažila potlačit, ale marně. Celé ty roky si přála, aby to byla jen noční můra. Vesnice zapomněla, nebo dělala, že si ty události nepamatuje.

Kdyby tomu tak mohla zabránit. Kdyby se vrátili.

Kdyby tak mohla...

„Čmuchale, k noze!“

Kolem proběhl velký černý pes a Dora stačila uskočit právě v okamžiku, kdy se řítíl kolem jako smyslů zbavený a štěkal na všechny strany. Hned za ním utíkal malý kluk.

„Tak počkej!“

Raději se vydala do řeznictví pro maso, když se blížily svátky. Aby se jednou do roka měli taky dobře. V řeznictví se však utvořila nekonečná fronta, která se táhla až ven. Dora se zařadila na její

konec a doufala, že na ni ještě zbude alespoň kousek libového. Už bratrům slíbila pečínku a nechtěla ani pomyslet na jejich zklamání, pokud nebude.

Odvykla si naslouchat štěbetání ženských v řadě. Potom, co došlo k té tragédii a Dora tři roky nepromluvila, naučila se splývat s okolím. Bylo to snadné. Stala se postupně neviditelnou. Někdy měla pocit, že se dívají skrz ni, jako by tam vůbec nebyla.

Stále častěji ji napadalo, jestli přece jen také tenkrát nezmizela.

Fronta se posunovala velmi pomalu. Dora uvítala, když se z mrazu dostala po několika nekonečných minutách dovnitř a mohla se trochu ohřát. Setřepala z klopky kabátu sníh a vyhoupla se na špičky, aby viděla přes ostatní. Vypadalo to, že naštěstí ještě nějaké maso mají. V tu chvíli se k ní donesly první útržky rozhovoru zepředu.

„... říkám, co sem slyšela. Prej ho pustili...“

„Není to brzo? Nedostal víc?“

„Stará Koberová říkala, že byl v blázinci. Odtamtad přece nepustí jen tak někoho...“

„Bohové s náma, abysme začali na noc zase zamykat a hlídat si děcka.“

„Snad si nemyslíte, že se vrátí sem?“

„A kam by šel, šak nic jiného nezná.“

Doře přeběhl mráz po zádech. To nebylo možné... Nemohli přece mluvit o...? Nebo snad ano? Natlačila se co nejvíc dopředu, aby jí neuniklo ani slovo.

„Eště že se teho stará Linhartová nedožila, kdyby to byl můj syn, nevylezu pro tu ostudu z chalupy... Kdoví, s kým ho měla, že má o kolečko méně...“

„Ta jejich rodina byla dycky nějaká slabomyslná. Starej Linhart se zastřelil puškou na prase. Můj starej ho našel.“

„Neříkajte!“

„Ženský, no tak, další!“ přerušil jejich klevetění řezník. „Nemám na vás celý den!“

V tu chvíli se dveře do řeznictví otevřely a dovnitř vletěl ledový vzduch. Dora předpokládala, že je to další netrpělivý zákazník, který nepochopil, že fronta pokračuje až ven, nebo někdo, kdo se chce ujistit, že na něj zbude maso a má smysl čekat. Že je něco v nepořádku, pochopila, když celé řeznictví zmlklo a otáčelo se. Ohlédla se přes rameno.

Uprostřed místnosti stála Lena Mahlerová, nebo spíš to, co z ní zbylo. Vypadala zanedbaně; po stranách obličje jí vyskákala nehezka vyrážka a vlasy měla zcuchané a přeležené. Třásla se tam jen v lehké noční košili, ve které se ztrácelo její vyhublé kostnaté tělo. Zákazníci si ji prohlíželi – někteří zvědavě, jiní s neskrývaným odporem, pár soucitně –, zatímco si žena trhavými pohyby zajížděla rukou do vlasů a něco nesrozumitelně mumlala.

Dora nevěděla, jak dlouho ten okamžik trvá, ale připadal jí jako věčnost. Cítila se ponížená, jako by před ostatními stála ona sama. Neměla však dost odvahy, aby vystoupila a ženě nějak pomohla.

„Co chcete?“ zeptal se řezník bodře.

Lena Mahlerová neodpovídala. Vypadalo to, že nemá ponětí, kde je.

Než stačil někdo zakročit, dveře řeznictví se otevřely podruhé. Dovnitř vešla Heda Mahlerová. Bělovlasá stařena, která naháněla hrůzu, kam až Doře paměť sahala, drapla beze slov snachu za ruku a táhla ji ven.

„Tady nejni nic k vidění,“ obořila se na přihlížející zlostně.

Když obě ženy zmizely, trvalo pár okamžiků, než se ze ztichlé prodejny stal úl bzučících včel.

„Chudák ženská.“

„Přijít o dvě děcka, taky by mi hráblo...“

„Kdyby věděla, že toho úchyla, co za to může, pustili...“

Poslední věta zůstala viset ve vzduchu. Dora měla chuť utéct pryč, ale nemohla se ani hnout.

Nevyčnívat z davu. Zapadnout.

Většina rodin ve vsi, podobně jako ta Dořina, po celý rok oslavovala svátky a dodržovala tradice a obyčeje podle staré víry tak jako otcové jejich otců. I když víra v bohy postupně slábla a ozývaly se pochybovačné hlasy, které jejich zvyky označovaly za barbarské a zastaralé, nebylo nijak zvláštní, že se v den zimního slunovratu sešla na návsi celá vesnice. Toho roku připadal nejkratší den v roce na jednadvacátý prosinec. Kdysi dávno tento svátek uctíval Dažboga, boha Slunce. Předci věřili, že právě na zimní slunovrat se Dažbog jako dítě rodí pod zemí, později dospívá během jara a v nejvyšší síle je o letním slunovratu, poté začíná postupně slábnout, až o zimním slunovratu opět umírá a znovu se rodí. Mezi jeho úmrtím a narozením, přesně v onu magickou noc slunovratu, v době, kdy je pozemský svět bez jeho ochrany, mizí hranice mezi světem a podsvětím a kvůli tomu se mezi smrtelníky mohou dostat nebezpečné bytosti. Když byla Dora malá, maminka jí vyprávěla strašidelné historky, že pak v noci chodí po světě upíři, vlkodlaci nebo víly. Aby se proti těmto bytostem vesnice chránila, při západu slunce se zapaloval ochranný oheň, který musel hořet celou noc a udržovat se po dvanáct následujících dnů a nocí, kdy byl jejich svět v nebezpečí.

Lidé se začali scházet s prvními náznaky západu slunce. Všichni se oblékli do slavnostních krojů a zanechali veškerých příprav slavnostní večeře.

„Dobrý večer, Lautnere!“

„Aj vám!“ zdravil se tatínek s někým ze vsi.

Doru davy lidí odjakživa spíš děsily. Držela bratry na ruce, každého z jedné strany, kráčela od chalupy na náves s hlavou sklopenou a příliš se nerozhlížela po ostatních. Nemýlila se, vatra byla zase o něco vyšší než loni.

Nejmladší děti kolem ní uzavřely kruh a za hlasitého zpěvu a tancování poskakovaly dokola. Po chvíli je vystřídali dospělí a byl čas na modlitbu.

*„Dažbogu, náš mocný vládce,
slunce ve tmě zářící, vševídicí a vševědoucí.“*

Během odříkávání k vatře přistoupili čtyři muži, reprezentující čtyři roční období a čtyři fáze života, a při následujících slovech ji postupně zapálili.

*„Nechť hoří tvůj neuhasitelný oheň,
nechť tvá síla vstoupí do něj,
nechť nás ochraňuje za těchto nebezpečných nocí.“*

Dora sledovala, jak oheň postupně roste. Praskající oranžové plameny šlehalý stále výš a výš, jako by se snažily dosáhnout k nebi. Kapela vyhrávala na bubny a lesní rohy, některá svobodná děvčata se dala do spontánního tance. Věřilo se, že zlí duchové se veselosti zaleknou a zmizí.

„Dorko, koukej!“

Anton ji silně zatahal za rukáv a ukázal prstem někam do davu. Doře chvíli trvalo, než pochopila, kam se dívá. Vypadalo to, že o kus dál probíhá nějaká sousedská hádka. Lidé tam utvořili samostatný hlouček a strkali do sebe.

„Olegu!“

Druhý bratr se jí vysmekl a dav se za ním uzavřel jako voda nad tonoucím.

„Olegu!“

Dora se bez zaváhání rozběhla za ním, Antona vláčela s sebou. Nikdo jim cestu neusnadňoval, lidé stáli na místech a odmítali se hnout. Dora s bratrem se jen těžko prodírali. V jednu chvíli je zmáčkli mezi sebe jako do svěrací kazajky. Dotýkala se najednou tělem víc lidí, než jí bylo příjemné. Hlasitě zpívali a vráželi do sebe. Bez servítků se protlačila surovou silou ven a vytáhla sebe i bratra na vzduch.

„V pořádku?“

Věnovala mu letmý pohled, aby se ujistila, že je celý, a pak začala pátrat po Olegovi. Nadechla se, aby zvolala jeho jméno. V tu chvíli si uvědomila, že se ocitli uprostřed konfliktu, který před malou chvílí sledovali. Během těch pár okamžiků se rozrostl. Nebyla to rvačka, jak si chybně myslela, byla to celá skupina lidí proti jednomu.

„Táhni, odkád' si přišel!“

„Pustili tě, nebo si zdrhnul?“

Uprostřed kruhu stál nějaký pobuda. Byl shrbený jako starý muž, očividně se už několik dní neholil a oblečení měl zmuchlané jako vandrák, který právě vylezl odněkud ze škarpy. V rukách svíral přinejmenším o dvě čísla menší klobouk, štědře propocený někým, komu seděl lépe než jemu. Zmateně se točil na místě a rozhlížel se po místních, jako by nechápal, co se mu snaží říct.

„Pošuku!“ vrísklo nějaké dítě.

Dora si s hrůzou uvědomila, že to byl výkřik jejího bratra. A že ten podivín, do kterého začali lidé strkat, je Pošuk Gusto. Nevíděla ho od dětství a už tenkrát jí naháněl strach. Dvanáct let v blázinci se na něm však podepsalo ještě víc.

„Cos udělal s našimi dětmi!“ zaječela Valerije Hattlerová a vrhla se směrem k němu.

Dav se pohnul. Dora bez zaváhání našla Olega, čapla ho za límec a začala s oběma bratry couvat co nejdál.

Teď už byla slavnost narušená – dobrá polovina lidí přihlížela veřejnému lynčování místního blázna. Dora oba bratry odvedla co nejdál a tam jim řádně vyhubovala.

„Říkala jsem vám, že se mě budete držet! Co to bylo?“

Oleg, zvyklý na náhlý a hrozivý hněv jejich otce, sklopil hlavu.

„Promiň. Neříkej to tatínkovi.“

Dora se na něj nedokázala zlobit dlouho. Věděla, že kdyby na bratříčka žalovala, dostal by od tatínka výprask řemenem.

„Tak pojďte,“ dodala smířlivě.

Našli tatínka mezi ostatními a přidali se k němu. Společné zapalování ohně končilo tím, že si každá rodina odnesla plamen z vavří v podobě svíce, pomocí které pak doma zapálili menší ohně na ochranu domácnosti. Dora byla tím, kdo celou cestu domů svíčku opatroval, aby plamen nezhasl, což věštilo neštěstí.

Byli už skoro doma, když se tatínek zastavil a zaposlouchal.

„Děje se něco?“ zeptala se Dora opatrně.

„Psi sou neklidní,“ odpověděl.

Zaposlouchala se také. Jejich dům stál kousek za vesnicí v kopci a ze všech stran se opravdu ozýval psí štěkot. Jako by zvířata někdo ustavičně dráždil.

„Pojďme rychle domů,“ popohnal je. „Běsi už kráčí krajem. Nejní dobré jim chodit do cesty.“

Doru někdy upřímně fascinovalo, s jakou samozřejmostí její otec přejímal vesnické pověry, ale když se mu jako dítě pokoušela vysvětlit, čeho byla svědkem, nevěřil jí ani slovo. Nikdy však neměla odvahu se ho zeptat, čemu vlastně věří.

Po událostech na návsi se rodiny rozešly do svých domovů, aby pokračovaly v oslavách tam. Bába Koberová žila v samém srdci obce v malé chalupě léta sama. Co od ní manžel odešel, obývala už jen jednu místnost, zbytek domu zůstal prázdný. Připravila si skromnou večeři a pomalu ji snědla v kuchyni. Na závěr rozkrojila jablko a ke své spokojenosti z jeho jadřinců vyčetla, že ji čeká další zdravý rok. Byla zvyklá chodit spát brzy, ale dnes jí pár metrů od okna hořel velký oheň. Odhrnula závěs a zvědavě nakukovala, jak jej několik chlapců ze vsi stráží. Zapaloval se při západu slunce, aby do sebe vstřebal poslední zbytek Dažbogovy síly.

Napustila si lavor vody, aby se opláchl. Omyla se velmi rychle, ustrojila do noční košile a lehla si do peřin na palandě v kuchyni. Dlouhou chvíli si četla noviny. Bylo to sice staré vydání, ale ona se nikdy nenaučila číst pořádně, a tak jí delší texty dělaly problém. Dnes se však nedokázala soustředit. Sousedovic pes štěkal, jako by ho na nože brali. Ležela v posteli a místo čtení spíš novinami listovala. Myšlenkami utíkala k událostem na návsi. *Koho by to napadlo, že bude Pošuk Gusto opravdu tak blbej, aby se sem vracel?*

Nejdřív ji zarazilo to ticho, psi konečně zmlkli.

Když zhasla lampičku, dlouhou chvíli jí trvalo, než pochopila, co ji zneklidňuje.

Byla to ta tma, do které se pokoj ponořil. Oheň přestal hořet.

Forethovi zasedli k večeři nezvykle pozdě.

Starý Foreth musel po dvoře nahánět ovce, které se nějakým záhadným způsobem dostaly z chléva, zatímco byli pryč. Trvalo

mu to dlouho, zvířata se vzpouzela a nechtěla poslouchat. A bez hlavy rodiny ostatní jíst podle zvyku nesměli.

„Nechápu, co do tech ovcí vjelo,“ stěžoval si, když se konečně dostal do kuchyně. „Nikdy sem je také neviděl.“

„Třeba se bojí,“ ozvala se nejmladší dcera, „paní učitelka říká, že po *kračunu* přijdou strašidla.“

Foreth netrpělivě praštil lžící do stolu. „A dost, paní učitelka vám nemá co vyprávět.“

„No tak,“ zadívala se Forethová na muže prosebně.

„Žádné no tak, Zojo, řekl sem několikrát, že s těmi nesmysly, co jim tloučou do hlav ve škole, nesouhlasím. Učitelka má učit. Ne děckám plést hlavy.“

Jeho žena mlčky přikývla. „Jak myslíš, pojďme večeřet.“

Mezi manželi panovalo už druhý den napětí. Mohlo za něj to nepříjemné setkání s Valerijí Hattlerovou na hřbitově. Otevřela staré rány.

Otec zahájil hostinu slavnostním přípitkem, kterým přál domu zdraví, štěstí, úrodu a blahobyť, a přitom také zval k večeři duše předků. V tom jejich děti, když dospěly do věku, kdy si tu ironii bolestně uvědomovaly, pokaždé spatřovaly velkou křivdu. Modlit se za duše otců jejich otců bylo v pořádku, ale víra v děsivá stvoření, co obchází domy po setmění, byla zakázaná. Kdo rozhodoval o tom, co je skutečné a co ne? Tatínek snad?

Povečeřeli postní jídlo o několika chodech, které bylo sice bezmasé, ale dostatečně výživné. Na závěr matka rozkrojila kulatý pecen chleba symbolizující slunce na tolik dílů, kolik bylo členů domácnosti, navíc podle tradice nechala jeden díl pro předky.

Neměli ještě dojedeno, když se ozvalo zaklepaní na okno. Hovor u stolu utichl a všichni se otočili. Za oknem však nikdo nebyl. Další zaklepaní, tentokrát však od dveří.

Zoja Forethová pomalu vstala ze židle. Manžel dal najevo svůj nesouhlas nevrlým hlasem.

„Kam ideš? Večeříme.“

„Dnes je den, kdy máme mít dveře dokořán pro každého příchozího,“ připomněla mu. „Kdyby přišli otcové našich otců.“

Dál se s ní nepřel, pokračoval v louskání ořechů. Zoja otevřela dveře do chodby. Ozvalo se další zaklepání.

„Ano, už idu!“

Děti si v nestřeženou chvíli rozebraly poslední kousky jablíčka. Zoja odemkla pečlivě zamčené dveře. Do kuchyně dolehl její tlumený hlas.

„Zojo, kdo je tam?!“ zavolal muž přes rameno.

V tu chvíli dům naplnil ženský výkřik.

Byl to jen pocit.

Dora se uprostřed noci zprudka posadila na posteli. Několik vteřin jí trvalo, než se zorientovala. V pokoji panovala neprostupná tma, i když si nepamatovala, že by před spaním zhasla lampu. Okamžitě ji rozsvítila, zatímco se pokoušela zklidnit svůj přerývaný dech. Košili měla promáčenou ledovým potem.

Odhrnula příkrývku stranou, vklouzla do nazouváků a pomalu se zvedla. V jejich maličkém domečku se dokázala pohybovat po slepu, přesto si cestou rozsvítila. Sešla dolů po vrzajících schodech a ocitla se v kuchyni. Natočila si vodu z kohoutku přímo do sklenice a hltavě ji vypila.

Zarazila se. Měla dojem, že za oknem zahlédla pohyb. Znovu se jí zmocnil ten pocit. V hlavě se jí rozezněly poplašné signály. Něco bylo špatně.

Vyšla do předsíně. V příští minutě se ozvalo hlasité zabušení na dveře. Bezmocně zírala na jejich prázdnou plochu, jako by jí mohla vyjevit, co má tohle znamenat.

Její srdce jako by to prudké klepání opakovalo. „Kdo je to?“ zeptala se nejistě.

Nedostala žádnou odpověď. Za dveřmi panovalo ticho. Stála tam bezradně v předsíni a nevěděla co si počít. Začala mít podezření, že se jí to jen zdálo. Přesto přešla zlehka blíž a položila k nim ucho. Stále ticho.

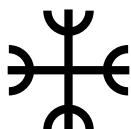
Aniž by tušila, proč to dělá, sáhla po klíči, co visel na zdi vedle. Otočila jím v zámku a stiskla kliku. Byla přesvědčená, že za dveřmi nikdo nebude.

Stála tam dívka, celá zbrocená blátem. Měla ho ve vlasech a všude po nahém těle, jako by vylezla ze samotného středu země. Viditelně se trásla. Dora nedokázala popadnout dech. Chtěla zakřičet a utéct, chtěla zabouchnout před příchozí dveře. Neudělala však ani jedno z toho.

„Kdo–kdo jste?“ vyjekla. „Co chcete?“

Dlouho neodpovídala, jen ji upřeně pozorovala. Dora váhala, jestli jí vůbec rozuměla. Když konečně promluvila, znělo to jako šepot.

„Já jsem Astrid,“ představila se. „Astrid Mahlerová. Nepozná vás mě?“

NOC PRVNÍ

Bába Koberová slyšela sama sebe, jak přerývaně dýchá, srdce jí tlouklo až ve spáncích. Otřela vrásčitou rukou okenní tabulku a vyhlédla znovu ven. Vesnice se topila v inkoustové tmě. Dolehly k ní tlumené výkřiky.

Neváhala, přehodila přes sebe kabát, vlasy schovala pod šátek a kolem krku si uvázala šálu. Za nic na světě jí nesmělo uniknout cokoliv, co se tam dělo.

Vyšla ze dveří, sníh jí křupal pod botami. Poprvé za život pocítila odvrácenou stranu stárnutí, nohy jí nestačily, stále se šourala. Chtěla být blíž, chtěla tam být první. Vzrušením div nezakopla.

„Zapal to, dělej!“

„Snažím se!“

Jeden Strážce ohně zmateně pobíhal kolem s rozsvícenou lucernou, další dva klečeli u doutnající hromady dřeva a pokoušeli se ji zapálit, jako by jim šlo o život.

„Snažím se, to dřevo je vlhké!“

„Jak může být vlhké, když teď hořelo?“

„Jak to vám vědět! Když si tak chytřej, zapal si to sám!“

Koberová se přiblížila o něco blíž, nenápadně se přitom krčila

za stromem. Naproti přes ulici se začalo rozsvěcet za okny, nejspíš nebyla jediná, koho hluk přilákal.

„Co je to, vidíš to...?“ zeptal se jeden z mužů najednou.

Koberová se naklonila, aby lépe viděla. Jeden z nich zabořil ruce hluboko do vyhaslého ohniště.

„Nablázni, shodíš to!“

„Něco tam... něco tam uvízlo. Pojd' sem a posviť mi.“

Trvalo jim dlouhou chvíli, než z hromady to *něco* vytáhli. Muž to držel oběma rukama. Tak daleko, aby rozeznala, o co se jedná, ale Koberová neviděla.

„Co je to?“ zeptal se třetí Strážce, který se na protější straně pořád pokoušel rozdělat oheň.

„Mrtvá kočka,“ odpověděli mu. „Černá.“

„Kočka? Co by tam dělala?“

„Asi... asi zmrzla...“

„Zmrzla...? Uprostřed ohně? Co je to za žvásty?“

Po chvíli hrobového ticha jeden z nich řekl nahlas to, na co Koberová myslela jen v duchu.

„Mrtvé zvíře v ohni nosí smolu.“

Věřili tomu už jejich prarodiče a bába Koberová to slýchávala jako malá holka. Nic dobrého to nevěstilo.

Nejstarší ze Strážců si odfrkl. „Smolu máme aj tak. Oheň vyhasl první noc. Nebudeme mít klid do nového roku.“

V ten okamžik se nečekaně rozezněl zvon. Všichni tři, i bába Koberová stále se krčící za stromem, se za tím zvukem poplašeně otočili. Bylo pár minut po půlnoci, neexistoval důvod, proč by zvoník měl zvonit právě teď.

Dora nevěděla, jak dlouho trvalo, než překonala prvotní šok, nebo zda se jí to vůbec podařilo. Svírala kliku tak pevně, až se jí ruka roztrásla, a snažila se najít ztracenou řeč.

Uprostřed noci k jejím dveřím přišla dívka, která tvrdila, že je dvanáct let pohřešovanou holčičkou. Její kamarádkou, již dávno oplakali a pohřbili. To přece nebylo možné, nedávalo to smysl. Ale přece jí něco na té nebožačce přesvědčilo, aby před ní nezavřela dveře.

„Je zima, pojd' dovnitř,“ dostala ze sebe nakonec.

Když viděla, s jakou námahou udělala první váhavý krok, nabídl jí svou paži, jako to dělala s dědečkem. Než za nimi zavřela, rozhlédla se na obě strany, kdyby je snad tady na okraji lesa někdo mohl vidět.

V předsíni z věšáku sundala dědečkův svetr a svůj starý kabát, který nosila ke zvířatům a na práce okolo domu. Odvedla dívku co nejtišeji do kuchyně a zavřela za nimi dveře, aby nevzbudily zbytek domu.

„Tumáš,“ podala jí oblečení. „Víc toho tady nemám. Kdybych šla nahoru, mohla bych probudit tatínka a...“

Zbytek věty nedořekla, vypadalo to, že dívka jejím slovům stejně nerozumí. Zírala na nabízené oblečení s nedůvěrou, i když se stále viditelně klepala zimou. Dora trpělivě vyčkávala, a jak z ní opadal adrenalin, začala si uvědomovat rozpaky, které v ní vyvolával pohled na nahé tělo.

Dora dívku usadila ke stolu a začala tiše kmitat po kuchyni. Postavila na sporák hrnec s vodou na čaj – bála se použít konvici, která by pískala ve spícím domě příliš hlasitě. Zatímco se voda pomalu ohřívala, napustila do malého lavoru teplou vodu a přinesla ji i s čistou utěrkou dívce, aby se omyla. Příchozí však dál nehybně seděla.

Dora proto namočila roh utěrky sama a opatrně se přiblížila k jejímu obličejí. Bláto na její kůži nestačilo zaschnout. Nedávalo to smysl, vždyť venku všude ležel sníh, zem byla týdný zmrzlá, odkud přišla, že byla celá od hlíny?

MLčky jí omyla horkou vodou s mýdlem obličej, krk a obě ruce. Špínu za nehty však vydrhnout nedokázala, to svede jen pečlivější koupel a kartáč k tomu. Celou tu dobu, zatímco utěrku opakovaně namáčela ve stále špinavější a špinavější vodě, ani jedna z nich nepromluvila.

Nakonec se Dora rozhodla, že vezme situaci do vlastních rukou. Naznačila, že jí s oblečením pomůže. Dívka neprotestovala. Dovolila, aby jí Dora přetáhla svetr přes hlavu a pomohla jí do rukávů. Ten kousek oblečení byl tak velký, že jí sklouzl až do poloviny stehen. Potom, co se zabalila i do kabátu, se třes o něco zmírnil.

Voda na sporáku začala vřít. Dora zalila šálky s bylinkami, které sama v létě natrhala a usušila. Položila jeden větší hrnek na stůl před dívku a menší si vzala sama.

„Děkuju,“ promluvila cizinka ochraptělým hlasem.

Ted', když byla omytá, si ji Dora mohla ve světle lépe prohlédnout. Měla obrovské oči, jejichž pohled připomínal zraněné a plaché zvíře. Bledý obličej jí lemovaly tmavé neupravené vlasy po ramena. Nebyl to nikdo ze vsi, tím si byla jistá. Všechna děvčata znala, ty v podobném věku obzvlášť. Mohla však pocházet z některé z okolních osad, ale jak by v takové zimě dokázala ujít desítky kilometrů? Navíc bez oblečení a ve tmě? Současně se však nemohla zbavit dojmu, že jí dívka někoho připomíná. Na jazyku ji pálil nespočet otázek, ale nakonec položila tu nejbanálnější ze všech.

„Je to trochu lepší? Ta zima?“

Příchozí sevřela zkrhlé prsty okolo hrnku a přikývla. „Ano, děkuju.“

V místnosti se znovu rozhostilo nekonečné ticho. Dora naslouchala pravidelnému rytmu nástěnných hodin, chvílemi se jí zdálo, že slyší z horního patra dědečkovu chrápaní. Nevěděla, co udělat, nebo co říct. Děsilo ji, že se každou chvílí rozletí dveře a tatínek vejde do kuchyně. Co by mu asi tak řekla? Copak mohla svoje chování vysvětlit?

Jako by jí dívka četla myšlenky, dlouze si ji prohlížela a řekla: „Máš mnoho otázek.“

„Proč myslíš?“

„Vidím, jak se ti zrcadlí v očích.“

Dora se nad její podivnou odpověď příliš nepozastavovala. Zvědavost byla silnější. „Kdo jsi? Co se ti stalo?“

„Řekla jsem ti to,“ zašeptala. „Ty mi nevěříš.“

Dora neurčitě trhla rameny. Nenapadlo ji, jak odpovědět, aby se dívky nedotkla. Ruměncem se jí nahnal do tváří, musela to na ní být poznat.

„Jsem Astrid.“

„Nezlob se ale... to není... to není možné.“

„Proč?“

Zaváhala. „Astrid je... mrtvá.“

„U Peruna, co se to děje?“

Bába Koberová vystoupila zpoza stromu a trojice nevypadala nijak překvapeně, že ji vidí. Stejně celá vesnice věděla, že jí nic neunikne. Společně se ohlíželi k věži kaple, kde pořád zběsile vyzváněl zvon.

„Znamení,“ zašeptal nejstarší Strážce a okamžitě přiložil zkřížené prsty k čelu a pak ke rtům. „Opatrujte nás, bohové,“ zamumlal na závěr.

Ostatní po něm gesto zopakovali. Mezi dvěma údery zvonu se za jejich zády ozvaly zvýšené hlasy, které přešly do křiku.

„STŮJ! ŘEK SEM, STŮJ!“

V uličce mezi pekárnou a bývalým holičstvím se zjevila postava. Utíkala přímo proti nim jako zběsilá. Hned za ní vyběhl pekař Kowalski, který řval jako smyslů zbavený.

„CHYŤTE HO, ZLODĚJE!“

Neznámý si nejspíš neuvědomil, že se řítí Strážcům ohně přímo do náruče. Spatřil je až ve chvíli, kdy mu zpoza vraty vstoupili dva z nich do cesty. Zarazil se na okamžik na místě, a pak se bez zaváhání vrhl druhým směrem. To však narazil na třetího, a než se nadál, skolili ho společnými silami k zemi.

„Pusťte! Nic jsem neudělal!“

Házela sebou divoce ze strany na stranu.

To už k nim doběhl i pekař Kowalski a bába Koberová se z bezpečné vzdálenosti přišourala, aby lépe viděla. Čekala, že uvidí nějakého urostlého zloděje, možná řezníkova bratra, to byl nejznámější chmaták široko daleko. Ale namísto toho se ve sněhu vzpouzel sotva odrostlý kluk – a co víc, měl na sobě jen nepadnoucí kalhoty a usmolenou košili. Vypadal jako žebrák.

„Spratku zlodějská!“ spustil pekař. „Chytil jsem ho, jak u mě krade!“

„To není pravda!“

„Vždyť je to ještě děcko!“ zachechtal se jeden ze Strážců. „Co ti takový pískle mohlo sebrat? Div mu neteče mlíko po bradě!“

„Vlezl mi do pekárny! Chtěl si nakrást chleby!“

Klukovi se podařilo jednomu ze Strážců vysmeknout a vši silou ho nakopl.

„Hej! Uklidni se!“

„Ty smrade jeden!“